

Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpano 2013

Kuntajäsenet

Orpo Petteri, puheenjohtaja
Alatalo Juuso
Haijanen Pauliina
Kaunisto Timo
Lampi Pirjo
Saario Mari
Savo Juho, 1 vpj.
Söderlund Nina
Virtanen Jarkko

Varajäsen

Antola Jouko
Perho Tiina
Luotonen-Virtala Minna
Koivisto Mika
Andersson Janina
Roto Markku
Katajainen Timo
Savolainen Sami

Valtion alueviranomaiset

Varsinais-Suomen ELY -keskus
Varsinais-Suomen ELY -keskus
Varsinais-Suomen ELY -keskus
Varsinais-Suomen TE -toimisto
Varsinais-Suomen ELY -keskus
Varsinais-Suomen ELY -keskus/Tekes
Varsinais-Suomen ELY -keskus
Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Sundman Pekka, 2 vpj.
Vehviläinen Matti
Timonen Risto
Puolitaival Kimmo
Skyttä Risto
Aro Heikki
Kärpijoki Kirsi
Hurskainen Raija

Vuorinen Taina
Lindholm Hanna
Madekivi Olli
Nieminen Ullakaisa
Levola Tuija
Saarenketo Pauli
Nokka Teija
Aaramo Sirpa

Työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
SAK Varsinais-Suomen aluepalvelukeskus
STTK:n Varsinais-Suomen aluetoimikunta
STTK:n Varsinais-Suomen aluetoimikunta
AKAVA Varsinais-Suomi
Turun Kauppakamari
MTK Varsinais-Suomi
Varsinais-Suomen Yrittäjät

Alvesalo Piia
Vyyryläinen Marja
Tuominen Kirsti
Leinonen Kalle
Kapanen Airi
Lähteenmäki Jari
Myllymäki Paavo, 3. vpj.
Wibom Henri

Virta Teppo
Rajamäki Ari
Vepsäläinen Pekka
Salo Niina
Suomi Sirpa
Heinonen Jarkko
Fabritius Helena
Munter Hanna

Asiantuntijat

Loimaan Seutukunnan Kehittämiskeskus
Region Åboland
Salon seutu
Turun Seudun Kehittämiskeskus
Vakka-Suomen Kehittämiskeskus
Turun ammattikorkeakoulu
Turun yliopisto
Åbo Akademi
Turku Science Park Oy
Turun arkkhiippakunnan tuomiokapituli
Pro Agria Länsi-Suomi
Finnvera Oyj
Suomen metsäkeskus/Lounais-Suomi
Taiteen edistämiskeskus/Varsinais-Suomi
Suomen riistakeskus/Varsinais-Suomi

Salminen Pauli
Granberg Gunilla
Salminen Hannu
Kynnäräinen Niko
Rintama Eeva
Kettunen Juha
Väänänen Kalervo
Ilmonen Otto
Lehtonen Erik
Rauma Kaisa
Isosaari Heikki
Pelkonen Seija
Teittinen Arto
Terho Henri
Toivola Mikko

Pulli Pertti
Brander Christjan
Haltsonen Leo
Raninen Teija
Rantanen Raimo
Mertanen Olli
Pyykkö Riitta
Heinistö Tiina/Holmgren Siv
Levomäki Rikumatti

Ali-Sippola Vesa
Karlsso Henna
Savolainen Mikko
Nurminen Hanna
Hägglund Martin

Varsinais-Suomen ELY -keskus
Työ- ja elinkeinoministeriö

Lindqvist Esa
Kainulainen Kari

Ojansuu Harri

ESITTELIJÄ, PÄÄSIHTEERI
PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ

Nuotio Tarja
Höglblom Esa

Aluekehitysjohtaja
Erikoissuunnittelija

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2012

ISBN 978-952-5599-85-5

Varsinais-Suomen liiton toimintakertomus vuodelta 2012

Varsinais-Suomen liitto

Varsinais-Suomen liitto

PL 273 (Ratapihankatu 36) 20101 Turku

Puh. (02) 210 0900

Faksi. (02) 210 0901

kirjaamo@varsinais-suomi.fi

www.varsinais-suomi.fi

SISÄLTÖ

1. VARSINAIS-SUOMI 2012.....	5
2. MUUTOKSET KUNTAYHTYMÄN HALLINNOSSA JA TEHTÄVISSÄ.....	7
2.1 MUUTOKSET LIITON HALLINNOSSA.....	7
2.2 MUUTOKSET LIITON TEHTÄVISSÄ JA TALOUDESSA.....	8
3. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN.....	9
3.1 TILIKAUDEN TULOS.....	9
3.2 KÄYTTÖSUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN.....	9
3.3 MAAKUNTAHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ.....	10
4. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN.....	11
4.1. LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO.....	11
4.2 YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO.....	12
4.3 ALUEKEHITTÄMINEN.....	14
4.4 MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ.....	17
4.5 EDUNVALVONTA JA KUNTAYHTEISTYÖ.....	20
4.6. HANKETOIMINTA.....	23
5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA.....	25
6. TALOUSARVION ERI OSIEN TOTEUTUMINEN.....	27
6.1 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN.....	27
6.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	28
6.3 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN.....	28
6.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	29
6.5 TASEET 2011 JA 2012.....	30

1. VARSINAIS-SUOMI 2012

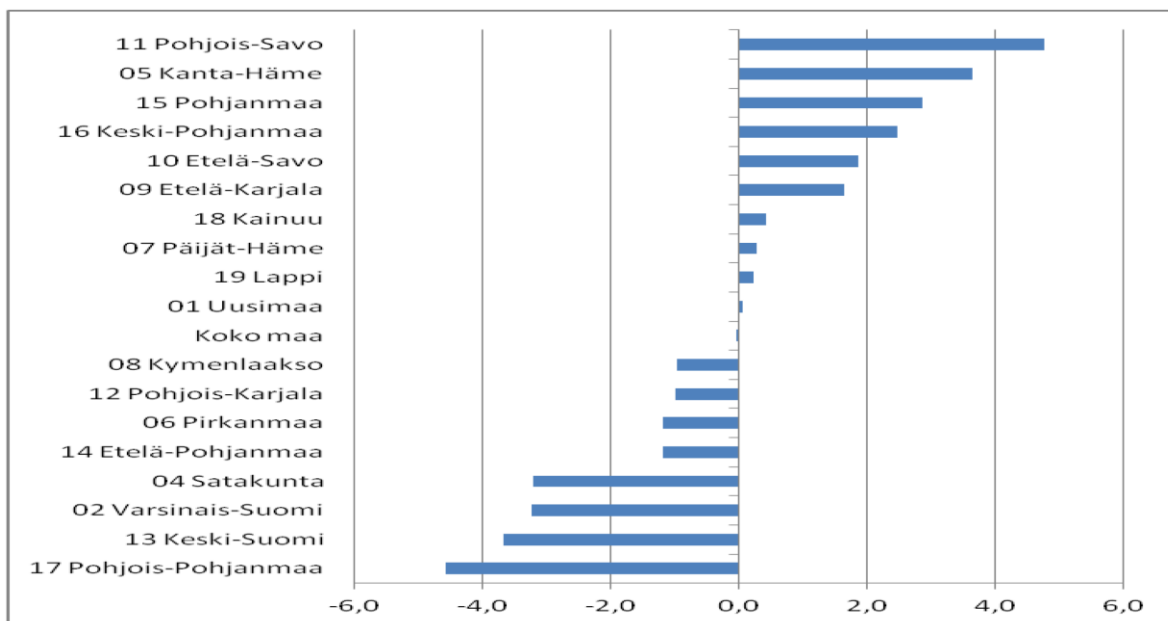
Vuosi 2012 alkoi maakunnassa suhteellisen positiivisessa hengessä. Tuolloin työttömyys laski ja laivanrakennusteollisuus oli saanut uusia tilauksia. Näytti siltä, että lama olisi selätetty tai tilanne ei ainaakaan enää heikkenisi. Kesään mennessä maakunnan työttömyysaste oli jopa laskenut takaisin koko maata alemmalle tasolle. Kesäkuussa tilanne kuitenkin muuttui radikaalisti: Leaf ilmoitti sulkevansa Aurran tehtaansa, Nokia ilmoitti sulkevansa matkapuhelintehtaansa Salossa ja Kemiönsaarella toimiva FN Steel ilmoitti jättävänsä konkurssihakemuksen. Työttömyys lähti uudelleen kasvamaan. Kesästä alkaen odotettu STX:n Turun telakan Oassis -luokan Sanctuary -risteilijätilaus törmäsi TEM:ssä kyvyttömyyteen ratkaista miljardiluokan kaupan rahoitus- ja takausmallia. Lopputulos joulukuussa oli se, että Turussa aiemmin valmistetun laivasarjan 3. alus siirtyi tehtäväksi Ranskassa.. Samalla jo aiemmin sovittujen uusien TUI-ristelijöiden rahoitus jäi ratkaisematta ja koko laivanrakennusklusteri joutui kyseenalaiseksi. Työttömyyden kasvu kiihtyi vuoden loppua kohti ja alueen BKT laski 10 miljardiin euroon. Pudotus on hurja ja koko maan suurin, sillä huippuvuonna 2008 maakunnan BKT lähenteli 16 miljardia euroa.

Varsinais-Suomen nykyisen taloussuhdanteen tekee vaikeaksi erityisesti se, että sekä teollisuuden että rakentamisen tilaukset ovat vähentyneet. Huomattava osa palveluista on sidottu alueen teollisuus- ja rakennustuotannon kehitykseen. Suhdanteiden epävarmuus tulee heijastumaan ennen pitkää myös palveluiden kysyntään. Työttömyysluvut voisivat olla kuitenkin vieläkin hurjempia, jos samaan aikaan suuret ikäluokat eivät jäisi eläkkeelle. Myös osa työttömistä on jäänyt eläkkeelle. Työttömyyden kasvu onkin voimakkainta nuorison keskuudessa. Alueen asiantuntijat ennakoivat suhdanteiden muuttuvan vasta vuoden 2014 aikana. Maakunnassa ei kuitenkaan voitu jäädä odottelemaan tuomiopäivää ja muiden päätöksiä. Alueelta löytyy vahvaa halua investoida ja pitää teollisuustuotanto kovenevassa kilpailussa mukana. Tästä näkyvimpänä esimerkkinä on laivanrakennuksen rahoituksen varmistaminen, jota hoidettiin maakunnan telakkatyöryhmässä alueen yrityssectän ja julkisen sektorin yhteistyönä vuoden 2013 alussa.

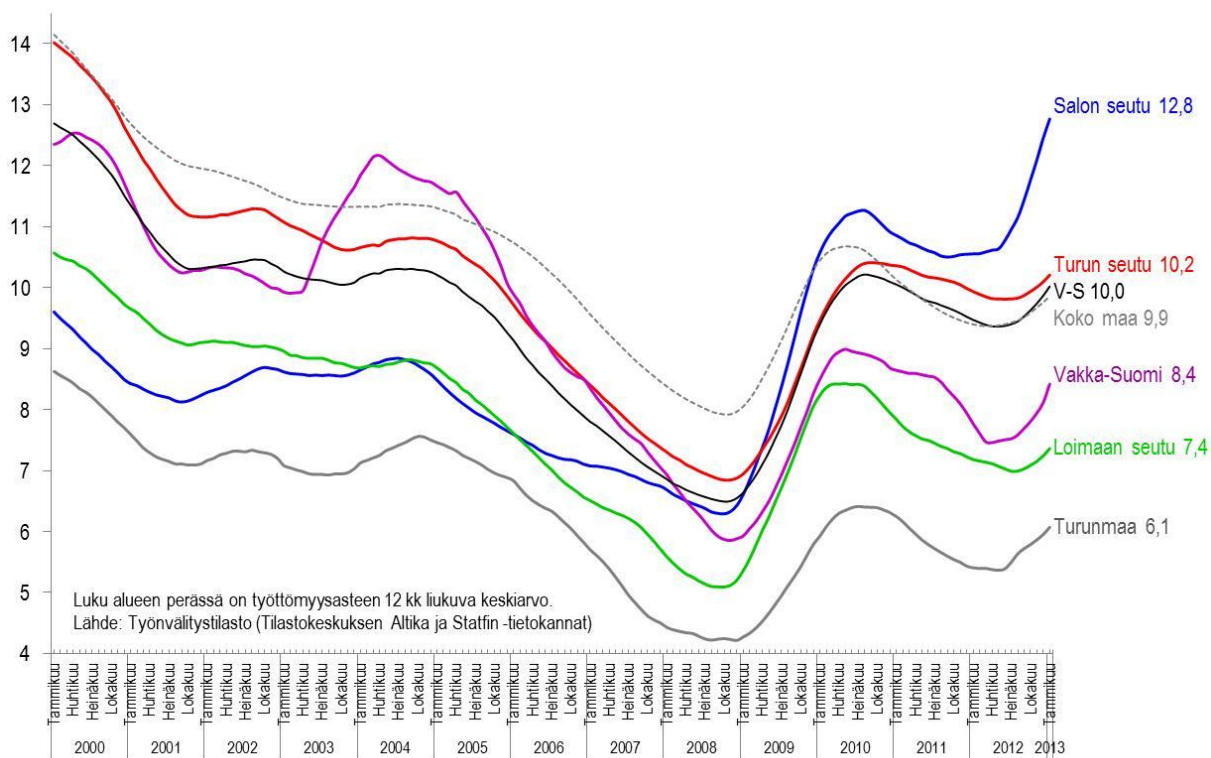
Maakunnan monipuolisesta elinkeinojen kokonaisuudesta löytyy onneksi myös aloja, joilla menee vielä varsin hyvin. Näitä ovat koneiden ja laitteiden valmistus sekä bioala. Loimaan seudun pk-yritykset pärjäävät omilla tuotteillaan ja tuotekehityksellään, Vakka-Suomen elinkeinorakenne monipuolistuu uusien energia- ja elintarvikealojen investointien myötä. Myös Uudenkaupungin autotehtaan lomautuksille on tiedossa loppu uuden Mercedes -valmistuksen myötä. Vaikka Salo painii ennätystyöttömyyden kanssa, alueen muilla kuin matkapuhelintuotantoon sidoksissa olevilla teollisuudenaloilla toimivien yritysten kehitys on vakaampaa.

Kestää kuitenkin kauan ennen kuin isojen tuotantolaitosten poissaolo korvaantuu uudella tuotannolla ja ennen kaikkea työpaikoilla. Ilman vientivetoisen teollisuuden uutta nousua, myös julkisen sektorin tuottamat palvelut joutuvat supistuksen kohteeksi. Maakunta on samassa veneessä koko maan ja Euroopan kanssa, joten maakunnan tulevaisuuden kannalta tärkeitä päätöksiä tehdään globaalilla tasolla. Maakunnan onkin tärkeää huolehtia omasta kunnostaan, jotta se kestää seuraavaan nousukauteen asti ja sen jälkeen. Näitä ovat mm. logistiset yhteydet, julkisen sektorin tuottavuuden nostaminen sekä koulutuksen ja osaamisen kehittäminen.

Taloukkehitys näkyy myös maakunnan väestökehityksessä: Kotimainen nettomuutto on vähentynyt, Turun seudun kehyskuntien väestönkasvu on hidastunut Turun seudun asukkaiden pakkautuessa Turun kaupungin alueelle. Huolestuttavin kehitys näkyy kuitenkin Salossa, jossa vuosikymmeniä kestäneen väestönkasvun jälkeen Salon kaupungin asukasmäärä lähti vuonna 2012 voimakkaaseen laskuun. Matkapuhelintuotannossa irtisanomiset ovat painottuneet suorittavan tason työntekijöihin, ja alueelta on muuttanut pois erityisesti nuoria työkäisiä, ehkä juuri sellaisia, joita juuri Salo nyt tarvitsee rakennemuutoksen ylittämiseen. Maakuntavertailussa Varsinais-Suomi on kuitenkin säilyttänyt vetovoimaisuutensa kansan keskuudessa, sillä se on edelleen yksi Suomen kolmesta maakunnasta, joissa kaikki väestönkasvun osatekijät (muuttoliike, luonnollinen väestökasvu sekä maahanmuutto) ovat positiivisia. Nämä kaksi muuta maakuntaa ovat Uusimaa ja Pirkanmaa.

Suhdanneindikaattori maakunnittain 2012: TEM:n kehittämä indikaattori, jossa on mukana nettomuutto, liikevaihdon sekä työttömien määrän muutos. Lähde: Maakuntien suhdannekehitys 2011–2013; TEM-analyseja 48/2013; sivu 6

Työttömyysasteen kehitys Varsinais-Suomen seuduilla ajalla tammi 2000 – tammi 2013

2. MUUTOKSET KUNTAYHTYMÄN HALLINNOSSA JA TEHTÄVISSÄ

2.1 Muutokset liiton hallinnossa

Vuonna 2012 ei tehty muutoksia luottamushenkilöhallinnon organisointiin.

	JÄSENKUNNAT (28) EDUSTAJANKOKOUS		
	MAAKUNTAVALTUUSTO (100)		
		TARKASTUSLAUTAKUNTA (4)	
	MAAKUNTAHALLITUS (19)		
Hankerahoitusjaosto (7)	Maankäyttöjaosto (7)	Saaristotoimikunta (16)	Kulttuuritoimikunta (11)
	Kielellisten palvelujen toimikunta (6)	Valintatoimikunta (6)	

Suluissa ovat toimielimien jäsenien lukumäärät. Toimielimien jäsenet ja pöytäkirjat ovat nähtävissä sivustolla www.varsinais-suomi.fi.

Vuonna 2012 ei tehty muutoksia virasto-organisaatioon

	MAAKUNTAJOHTAJA		
Aluekehittäminen	Edunvalvonta ja kuntayhteistyö	Maankäyttö ja ympäristö	Yhteiset toiminnot ja hallinto
Central Baltic -ohjelma			
	Hanketoiminta		

Varsinais-Suomen liiton yhtenäisvirastoa johtaa maakuntajohtaja apunaan johtoryhmä, johon hänen lisäksi kuuluvat osaamisryhmien (Aluekehittäminen, Edunvalvonta ja kuntayhteistyö, Maankäyttö ja ympäristö sekä Yhteiset toiminnot ja hallinto) johtajat ja henkilökunnan edustaja. Johtoryhmä kokoontui pääsääntöisesti viikoittain. Johtoryhmän kokouksista laadittiin muistiot, jotka lähetettiin sähköpostilla henkilökunnalle tiedoksi. Maakuntajohtaja toimi maakuntahallituksen kokousten esittelijänä.

2.2 Muutokset liiton tehtävissä ja taloudessa

Varsinais-Suomen liitto on 28 jäsenkunnan muodostama lakisääteinen kuntayhtymä, joka maankäyttö- ja rakennuslain mukaan hoitaa alueensa maakuntakaavoituksen ja alueiden kehittämislain mukaan vastaa alueensa yleisestä kehittämisestä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset tehtävät liitolla ovat olleet vuodesta 1968 ja aluekehitystehtävät vuodesta 1994. Lisäksi liiton lakisääteisenä tehtävänä on vuoden 2000 alusta lähtien ollut huolehtia rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetussa laissa ja asetuksessa maakunnan liitolle määrättyistä tehtävistä.

Kansallista alueiden kehittämistä ohjaa laki alueiden kehittämisestä 1651/2009 sekä sitä koskeva valtioneuvoston asetus (1837/2009). Maankäyttöä ja suunnittelua ohjaa maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999.

Vuonna 2006 liitto otti sisäasiainministeriön toimeksiannosta hoitaakseen Central Baltic Interreg IV A 2007 - 2013 -ohjelman hallinto- ja toimentamis- ja tarkastusviranomaistehtävät, jotka jatkuvat vuoteen 2015.

Maakuntahallitus (mh 25.1.2013 § 7) päätti käynnistää Central Baltic Interreg -ohjelman jatkovalmistelun kaudelle 2014 – 2020. Ohjelman hallintoihin liittyvät tehtävät jatkuvat vuoden 2022 loppuun.

Varsinais-Suomen liitto

- vastaa maakunnan yleisestä kehittämisestä yhteistyössä valtion viranomaisten kanssa;
- vastaa maakuntasuunnitelman, maakuntakaavan ja maakuntaohjelman laatimisesta ja hyväksyminen;
- valmistelee maakuntaohjelman perusteella vuosittain maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja hyväksyy sen;
- vastaa kansallisia rakennerahasto-ohjelmia koskevien ohjelmaehdotusten laatimisesta ja toteuttamisesta maakunnassa;
- edistää kuntien seudullista ja muuta yhteistyötä sekä maakuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten sidosryhmien kanssa;
- hoitaa tehtäviinsä liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä;
- koordinoi mm. koulutustarpeita, liikennejärjestelmää, vesi ja jätehuoltoa sekä luonnonvaroja ja ympäristöä koskevien maakunnallisten suunnitelmien laadintaa sekä
- hoitaa muut laissa säädetyt tehtävät.

Varsinais-Suomi ja Satakunta muodostavat alueiden kehittämislain mukaisen yhteistoiminta-alueen. Yhteistoimintasopimuksen (mh 23.11.2009 § 267) mukaan päätökset maakuntaohjelmiin sisältyvistä yhteistoiminnan piiriin kuuluvista asioista tehdään maakuntavaltuustojen yhtäpitävillä päätöksillä. Päätökset maakuntaohjelmien toteuttamissuunnitelmiin tai muihin alueiden kehittämiseen merkittävästi vaikuttaviin suunnitelmiin sisältyvistä yhteistoiminnan piiriin kuuluvista asioista tehdään maakuntahallitusten yhtäpitävillä päätöksillä.

Maakuntaohjelmien ja niiden toteuttamissuunnitelmien yhteiset, ylimaakunnalliset strategiset osat muodostavat pohjan tulosohtausprosessissa keskushallinnon kanssa. Liitto osallistuu elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) strategiasopimusten laadintaan ja vuosittaisia neuvotteluja käydään myös aluehallintoviranomaisen (AVI) kanssa.

Etelä-Suomen liittouman (ELLI) yhteistyö jatkuu Etelä-Karjalan, Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen kesken. Yhteistyöasioiden hoitamisesta vastaa kulloinkin vuorossa oleva puheenjohtajaliitto. Vuonna 2012 puheenjohtaja liittona toimi Etelä-Karjalan liitto

Vuonna 2012 kuntien työllisyysperusteiset investointiavustukset (EAKR) siirrettiin ELY-keskuksilta maakunnan liittojen rahoitettaviksi.

3. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

3.1 Tilikauden tulos

Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuusto hyväksyi kuntayhtymän talousarvion 2012 ja taloussuunnitelman 2012- 2014 kokouksessaan 12.12.2011 § 31.

Talousarviossa 2012 tuloslaskelman toimintakate (-120 000 euroa) ja tilikauden tulos (-120 000 euroa) ovat nettositovia maakuntavaltuustoon nähden. Talousarvion 2012 investointiosaan on varattu 18 000 euron määräraha, jota käytetään atk-järjestelmien ylläpitoon.

TULOSLASKELMAN KESKEISET TUNNUSLUVUT				
	TP2012	TA 2012	TP 2011	TP 2010
TULOSLASKELMA				
_Toimintatuotot	5 951 817	6 383 773	5 589 896	5 671 217
_Toimintakulut	-5 891 994	-6 503 773	-5 647 337	-5 721 279
TOIMINTAKATE	59 824	-120 000	-57 441	-50 062
VUOSIKATE	65 734	-108 000	-37 017	-41 910
TILIKAUDEN TULOS	54 173	-120 000	-49 251	-54 174

Tilikauden 2012 tulos osoittaa ylijäämää 54 172,55 euroa, jolloin ylijäämä talousarvioon verrattuna on 174 172,55 euroa. Talousarvion 2012 investointiosaan varattu 18 000 euron määräraha toteutui 14 536 euronä.

3.2 Käyttösuunnitelman toteutuminen

Maakuntahallitus päätti (mh 23.1.2012 § 6) vahvistaa Varsinais-Suomen liiton talousarvion 2012 käyttötalousosan käyttösuunnitelman siten, että käyttötalousosan tuottojen ja kulujen sitovuustasot ovat seuraavat: 1) kuntarahoitteisilla kustannuspaikoilla tiliryhmätaso ja 2) ohjelma- ja hankerahoitteisilla kustannuspaikoilla toimintakatetaso (0 euroa).

Kuntarahoitteiset kustannuspaikat

Kuntarahoitteisen toiminnan kustannuspaikat katetaan pääosin jäsenkuntien maksuosuuksilla ja ne ovat maakuntahallitukseen nähden nettositovia tiliryhmätasolla.

KUNTARAOITTEINEN TOIMINTA					
KÄYTTÖTALOUS	TP2012	TA2012	TP/TA 2012	TP/TA2012	TA2013
uulkoinen/sisäinen			%	€	
TUOTOT					
Kuntien maksuosuudet	3 693 995	3 693 995	0,00	0	3 786 311
Myyntituotot	63 249	71 222	-11,19	-7 973	63 000
Muut tuotot	16 327	11 800	38,36	4 527	15 000
TUOTOT YHT.	3 773 571	3 777 017	-0,09	-3 446	3 864 311
KULUT					
Henkilöstökulut	-2 399 554	-2 529 817	-5,15	130 263	-2 568 201
Palvelujen ostot	-850 386	-873 600	-2,66	23 214	-867 310
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92 989	-99 500	-6,54	6 511	-94 900
Vuokrat	-238 042	-236 100	0,82	-1 942	-242 600
Muut toimintakulut	-132 776	-158 000	-15,96	25 224	-178 300
YHTEENSÄ	-3 713 747	-3 897 017	-4,70	183 270	-3 951 311
TOIMINTAKATE	59 824	-120 000	-149,85	179 824	-87 000

Kuntarahoitteisessa toiminnassa merkittävin ylijäämä (130 263 euroa) talousarvioon verrattuna syntyi henkilöstökulujen tiliryhmässä. Henkilöstökulujen ylijäämästä 34 055 euroa on luottamushenkilöhallinnon kustannuspaikoilla ja 96 208 euroa viraston kustannuspaikoilla.

Luottamushenkilöhallinnon osalta ylijäämä perustuu matkapäivien ja kokousten arvioitua vähempään toteutumaan. Viraston kuntarahoitteisen henkilöstön osalta ylijäämä perustuu arvioitua suurempiin sairausvakuutus- ja tapaturmakorvauksiin (28 000 euroa) ja kunta-asiamiehen osa-aikaisen viran täyttämättä jättämiseen (25 000 euroa) sekä irtisanoutumisista, vuorotteluvapaasta ja sairauslomista johtuviin määräaikaisiin henkilöstöjärjestelyihin (26 000 euroa).

Tilinpäätökseen 2012 on kirjattu 60 000 euron vapaaehtoinen varaus, joka perustuu Oy Filmkompaniet Alpha Ab:n vahingonkorvausvaatimukseen (kirje 7.2.2013) koskien hankkeen ”Produktion av restaurade Mumin-filmer” tuki- ja maksatuskäsittelyjä (mh 28.2.2013 § 28). Varaus perustuu riskianalyyysiin ja sen euromäärää on arvioitu suhteessa mahdollisten oikeustoimien ja liiton kannalta kielteisten ratkaisujen aiheuttamiin kuluihin. Varaus on kirjattu kuluna tiliryhmään palvelujen ostot.

Ohjelma- ja hanketoiminnan kustannuspaikat

Central Baltic Interreg IVA -ohjelman sekä Kilpailukyky- ja työllisyysohjelman (EAKR) hallinnointikulut katetaan ohjelmiin liittyvien teknisten tukien rahoituksella, jolloin ko. kustannuspaikat ovat liiton tilinpidossa omakatteisia (toimintakate 0 euroa). Maakuntahallitus käynnistää liiton hallinnoimat hankkeet sekä päättää niiden tilivelvolliset ja tiliryhmäkohtaiset talousarviot siten, että ko. kustannuspaikat ovat omakatteisia (toimintakate 0 euroa).

OHJELMA- JA HANKETOIMINTA					
KÄYTTÖTALOUS	TP2012	TA2012	TP/TA 2012	TP/TA2012	TA2013
TUOTOT					
Tuet ja avustukset	2 290 228	2 606 756	-12,14	-316 528	2 252 900
KULUT					
Henkilöstökulut (V-S liitto)	-1 102 442	-1 199 895	-8,12	97 453	-1 168 100
Muut toimintakulut	-1 187 786	-1 406 861	-15,57	219 075	-1 084 800
YHTEENSÄ	-2 290 228	-2 606 756	-12,14	316 528	-2 252 900
TOIMINTAKATE	0	0			0

Hankkeiden kustannuspaikoilla New Bridges -hankkeen yleiskulut (5 045,62 euroa) ja Paikkatietokeskus 2009 - 2011 -hankkeen toteutunut alijäämä (11 584,66 euroa) on katettu kuntarahoitteisen toiminnan tiliryhmästä palvelujen ostot.

3.3 Maakuntahallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää:

- 1) hyväksyä Varsinais-Suomen liiton vuoden 2012 talousarvion käyttötaloussuunnitelman tilinylitykset ja merkitä käyttötalouden toteutumisvertailun 1.1.2012 - 31.12.2012 ja investointiosan toteutumisvertailun 1.1.2012 - 31.12.2012 tiedoksi.
- 2) esittää maakuntavaltuustolle vuoden 2012 tilikauden tuloksen hyväksymistä ja ylijäämän 54 172,55 euroa siirtämistä oman pääoman ylijäämätilille.
- 3) allekirjoittaa vuoden 2012 tilinpäätöksen ja päättää jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi.
- 4) saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen maakuntavaltuuston käsiteltäväksi

4. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

Seuraavissa luvuissa otsikkojen ”Toiminta-ajatus” ja ”Maakuntavaltuuston asettamat tavoitteet” tekstit pohjautuvat vuoden 2012 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan 2012 - 2014.

Otsikkojen ”Toiminnalliset tavoitteiden saavuttaminen” alla on vuoden 2012 toimintaa kuvattu tavanomaista yksityiskohtaisemmin. Tällöin lähtökohtana on se, että kappaleiden ”Yhteenveto” sisältö vastaa tilinpäätökseen sisältyvän toimintakertomuksen esitystarkkuutta.

4.1. Luottamushenkilöhallinto

Toiminta-ajatus

Liiton luottamushenkilöhallinto huolehtii demokraattisesta päätöksenteosta ja ohjauksesta. Luottamushenkilötoimielimien toimikausi on kunnallisvaalikausi.

Luottamustoimielimet

Edustajainkokous

Edustajainkokous on kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti liiton toimielin ja sen tehtävänä on valtuustokausittain valita jäsenkuntia edustavat maakuntavaltuuston ja jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Edustajainkokous ei kokoontunut vuonna 2012.

Maakuntavaltuusto

Maakuntavaltuusto ylimpänä päättävänä elimenä kokoontui toimintavuoden aikana 2 kertaa: 1) tilinpäätösasiat ja muut ajankohtaiset asiat 11.6.2012 ja 2) talousarvio ja muut ajankohtaiset asiat 10.12.2012. Maakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi Mauri Kontu.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta työskenteli laatimansa tarkastussuunnitelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja arvioivat ja tarkastivat toimintavuoden 2011 talouden ja hallinnon tehokkuuden ja tulokellisuuden sekä kokouksessaan 8.5.2012 antoi maakuntavaltuustolle tarkastuslautakunnan osalta arviointikertomuksen ja tilintarkastuksen osalta tilintarkastuskertomuksen. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Tero Pirttilä.

Maakuntahallitus

Maakuntahallitus toimeenpano- ja hallintoelimenä kokoontuu toimintavuoden aikana 11 kertaa. Maakuntahallitus seurasi ja ohjasi maakuntavaltuuston hyväksymän talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteiden toteutumista sekä maakuntajohtajan ja liiton viraston toimintaa. Lisäksi hallitus päätti maakuntajohtajan esittelystä liiton toimenpiteistä, lausunnoista ja kannanotoista. Maakuntahallitus toimi liiton edunvalvojana ja edusti liittoa ulospäin. Maakuntahallituksen puheenjohtajana toimi 11.6.2012 asti Ilkka Kanerva ja sen jälkeen Petteri Orpo (mv 11.6.2012 § 9 ja 10).

Muut luottamustoimielimet

Liiton luottamushenkilöt toimivat seuraavissa maakuntahallituksen nimeämässä jaostoissa ja toimikunnissa yms. maakunnan yhteistyöryhmä, saaristotoimikunta, hankerahoitusjaosto, maankäyttöjaosto, valintatoimikunta, kulttuuritoimikunta, yhteistyökomitea sekä kielellisten palvelujen toimikunta.

Vastuualueen tilivelvollinen on hallintojohtaja Markku Roto.

4.2 Yhteiset toiminnot ja hallinto

Toiminta-ajatus

Varsinais-Suomen liiton virasto on päällikkövirasto. Maakuntajohtajan tukena toimii osaamisryhmien johtajista muodostettu johtoryhmä. Johtoryhmän sihteerinä toimii johdon assistentti ja kokouksiin osallistuu myös puolivuositain vaihtuva henkilöstön edustaja.

Liiton hallinto huolehtii viraston hallinto- ja henkilöstöpalveluista, taloudesta ja kirjanpidosta, atk-palveluista ja arkistoinnista sekä hankinnoista siten, että luottamushenkilöhallinto ja viraston vastuualueet pystyvät parhaalla mahdollisella tavalla toteuttamaan niille asetetut tavoitteet ja tehtävät.

Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet

Toteutetaan henkilöstösuunnitelmaa 2009 - 2012 ja päivitetään se vuosille 2013 - 2016. Henkilöstösuunnitelman päivityksen yhteydessä tehdään vuoden 2009 ilmapiirikartoituksen seurantakartoitus. Erityisesti kiinnitetään huomiota henkilöstön terveydelliseen toimintakykyyn ja työhyvinvointiin.

Tehostetaan sisäisen valvonnan ja tarkastuksen sekä riskienhallinnan ja työsuojelun menettelytapoja. Central Baltic -ohjelmassa laaditaan hallinnointia koskeva riskikartoitus. Sisäisen tarkastajan toimintasuunnitelma tehdään vuosittain ja tarkastukset kohdennetaan riskianalyysiin perustuen.

Ylläpidetään ja kehitetään asianhallinnan ja taloushallinnon tietojärjestelmiä siten, että hallinto- ja tukitoiminnoissa saavutetaan riittävä laatu ja kustannustehokkuus. Asianhallinnan tehostamisen painopisteenä on KuntaToimisto -ohjelmiston asiakirjahallintaosion täysimittainen hyödyntäminen. Taloushallinnossa painopisteinä ovat Pro Economica -ohjelmistoon liitettyjen sähköisten matkalasku- ja ostolas-kuohjelmistojen käyttöliittymät ja ohjelmistojen täysimittainen hyödyntäminen.

Ylläpidetään työympäristön ja siihen liittyvän tekniikan taso riittävän korkealla tehokkaan ja innostavan työilmapiirin luomiseksi. Eri toimintojen ja ostopalvelujen kustannuksia seurataan ajantasaisesti sekä pidetään kilpailuttamisten ja sopimusjärjestelyjen avulla kustannukset kurissa.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen

Henkilöstöresurssit ja työhyvinvointi

Henkilöstösuunnitelman 2013 – 2016 päivittämiseen liittyvä työilmapiirikartoitus tehtiin syksyllä 2012. Myös marraskuussa toteutettu TPD-päivän ja kevään 2012 kehittämiskeskustelut palvelivat henkilöstösuunnitelman päivittämistä, joka viedään maakuntahallitukseen keväällä 2013.

Yhteistyössä työsuojelutoimikunnan ja työterveyshuollon kanssa toteutettiin varhaisen tukemisen ja välittämisen mallia (mh 24.10.2011 § 161), jossa tavoitteena on edistää työntekijöiden terveydellisen toimintakyvyn ja työhyvinvointia.

Sisäinen valvonta ja tarkastus

Sisäisen tarkastuksen osalta jatkettiin kartoitus- ja analysointityötä koskien henkilöstön osaamista suhteessa liiton toimintaan ja osaamisen kehittämistarpeisiin mm. sijaisjärjestelyjen näkökulmasta. Selvitys sisäisen valvonnan ja tarkastuksen toimenpiteistä on luvussa 5.

Toimintojen tehostaminen

Asianhallinnan ja taloushallinnon toimintoja ylläpidettiin ja kehitettiin vastamaan lisääntyviä analyysi-, seuranta- ja raportointitarpeita. Asianhallinnan konkreettisia kehittämiskohteita olivat KuntaToimisto -ohjelmistoon kuuluvan asiakirjahallinto-osion (ml. sopimusten hallinta) käyttöönotto.

Taloushallinnon kehittämiskohteita olivat Pro Economica -ohjelmistoon liitettyjen sähköisten matkalasku- ja ostolaskuohjelmistojen käyttöliittymät ja niiden täysimittainen hyödyntäminen. Lisäksi tiedonhallintaa tehostettiin arkistonmuodostussuunnitelmaa ja asiakirjahallinnon ohjeistusta kehittämällä ja ylläpitämällä.

Eri toimintojen ja ostopalvelujen kustannuksia seurattiin ajantasaisesti sekä pidettiin kilpailuttamisten ja sopimusjärjestelyjen avulla kustannukset kurissa. Vuoden aikana tietokonelaitteistoa ylläpidettiin hankkimalla 11 uutta tietokonetta.

Työympäristön ylläpito ja kehittäminen

Maankäytön ja ympäristön osaamisryhmän toimitilassa uusittiin lähiverkkokaapelointi

Yhteenveto

Yhteisten toimintojen ja hallinnon vastuualueen tavoitteiden toteutumista arvioidaan hallintoa ja taloutta koskevien uusien, kustannustehokkuutta ja riskienhallintaa lisäävien menettelytapojen käyttöönottomäärällä, luottamushenkilö-, sidosryhmä ja kansalaispalautteen sekä henkilöstön kanssa käytyjen kehittämiskeskustelujen perusteella.

Uusien hallinnon ja talouden menettelytapojen käyttöönotossa saavutettiin asetetut tavoitteet. Vuoden aikana hallintoasioissa tehtiin yhteensä 805 viranhaltijapäätöstä (vuonna 2011 yhteensä 540), joista 460 (405) päätöstä koski henkilöstöasioita.

Henkilöstön palkkaa ja palkkausta koskevia maakuntajohtajan päätöksiä tehtiin 41 kpl (50 kpl) ja koulutus päätöksiä 32 kpl (36 kpl).

Kirjattuja asiakirjoja (käsittelyvaiheita) oli 2833 (2 885) ja uusia kirjattuja asioita diaarissa oli 517 kpl (499 kpl).

Saadun ulkoisen palautteen ja liiton henkilöstön kanssa käytyjen keskustelujen perusteella voidaan tulkita, että hallinto-, talous- ja henkilöstöasioissa saavutettiin asetetut tavoitteet.

4.3 Aluekehittäminen

Toiminta-ajatus

Aluekehittämisellä edistetään maakunnan omatoimista ja tasapainoista kehitystä. Omatoimisuuden ohjenuorana toimii maakuntavaltuuston hyväksymä maakuntaohjelma vuosille 2011- 2014. Toimialoitteiset ja sektorikohtaiset strategiat tarkentavat maakuntaohjelman sisältöä. Näihin kuuluvat myös kaikki EU-ohjelmat. Maakuntaohjelmaa toteuttavat myös valtion alueviranomaiset. Liitto osallistuu alueellisten, kansallisten EU-ohjelmien hallinnointiin ja toteuttamiseen yhteistyössä Etelä-Suomen liittoutuman toimijoiden kanssa

Osaamisryhmän tehtävänä on kansallisen aluekehityksen ohella myös liiton kansainvälisen toiminnan edistäminen sekä alueellisen, rajat ylittävän Central Baltic Interreg IVA -ohjelman hallinto ja todentamistehtävät.

Kuntarahoitteisen toiminnan piirissä on liiton yleinen kansainvälinen yhteistyö, muu toiminta on hanke- ja ohjelmatoiminnan alaista toimintaa.

Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet

Maakuntaohjelman toteutumista seurataan ja arvioidaan ohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden tasolla, seurannassa ovat mukana myös muut maakuntaohjelman tavoitteita tukevat tahot (mm. ELY-keskus). Maakuntavaltuustolle raportoidaan vuosittain maakuntaohjelman toteutumistilanteesta.

Maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma (TOTSU) laaditaan alueiden kehittämislain edellyttämällä tavalla. Maakunnan yhteistyöasiakirja (MYAK) hyväksytään osana toteuttamissuunnitelmaa. Maakunnan päättämät keskeiset toimenpiteet sisällytetään myös Varsinais-Suomen ELY:n toimintasuunnitelmiin ja strategia-asiakirjoihin.

Maakunnan alueella toteutettavia EU – ohjelmien hankepäätösten tulee tukea maakuntaohjelman linjauksia. Kaikessa hanketoiminnassa lisätään proaktiivista toimintatapaa ja kiinnitetään erityistä huomiota pysyvän toiminnan aikaansaamiseen. Ennakointiprosesseja kehitetään systemaatisemmin ja maa-kunnan hankeryhmä pyrkii entistä enemmän toiminnallisiin kokonaisuuksiin yksittäisten hankkeiden sijasta. Tuetaan käytössä olevien rahoitusinstrumenttien ja ohjauskeinojen avulla telakka- ja elektroniikkateollisuuden rakennemuutokseen sopeutumista mm. etsimällä uusia toimintamahdollisuuksia esimerkiksi vihreästä teknologiasta ja luovasta taloudesta.

Osallistutaan aktiivisesti EU:n uuden ohjelmakauden (2014 - 2020) valmisteluun niin kansallisten ohjelmien kuin rajat ylittävien alueellisen yhteistyön ohjelmien osalta. Korostetaan Itämeristrategian roolia ohjelmavalmisteluissa.

Kansainvälisen toiminnan osalta tiivistetään eri alojen yhteistyötä erityisesti Itämeren alueella, keskeisimpinä alueina Pohjois-Saksa ml. Hampurin alue, Puolan Pomeranian alue ja Luoteis-Venäjä. Myös kahdenvälistä yhteistyötä Tukholman ja Mälärin laakson alueen kanssa tiivistetään. Osallistutaan tiiviissä yhteistyössä Turun kaupungin kanssa aktiivisesti Itämeristrategiaan liittyvän ns. Turku-prosessin toimeenpanoon yhdessä EU-komission, Pietarin ja Hampurin alueiden kanssa. Brysselin Eurooppatoimiston kautta hoidetaan EU-tason edunvalvonta- ja informaatiotehtäviä ja Pietarin-toimiston työn tavoitteena on lisätä kontakteja ja konkreettista yhteistyötä Pietarin alueella.

Central Baltic-ohjelman kautta rahoitettujen hankkeiden toimintaa tehostetaan ja vaikuttavuutta parannetaan sekä levitetään hankkeissa saavutettuja tuloksia yhdessä hanketoimijoiden kanssa. Hankkeiden maksatukset hoidetaan asianmukaisesti ja tehokkaasti yhteistyössä kansallisen tason (FLC) tarkastajien kanssa. Laaditaan ohjelman toimeenpanoon liittyvä riskikartoitus. Päättävänä on ohjelman rahoitukseen ja maksatukseen liittyvien riskien (ns. de commitment-riski) minimointi.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen

Maakuntaohjelman toteutuminen

Maakunnan suunnitteluprosessia (TOTSU, MYAK) toteutettiin suunnitelmien mukaisesti ja maakuntaohjelman toteutumisesta laadittiin yhteenvetoraportti kesäkuun valtuustolle. Raportin mukaan ohjelmaan listatuista 46 toimenpiteessä vain kahden kohdalla työtä ei ole lainkaan aloitettu (maainesstrategia ja pajakoulujen vakinaistaminen); valtaosa toimenpiteistä on edennyt joko kohtalaisesti tai hyvin. Maakuntaohjelmassa listatut keskeiset toimenpiteet on huomioitu hyvin myös ELY:n strategia-asiakirjassa.

Maakuntaohjelman 2011 - 2014 väliarviointi tehtiin yhdessä viiden länsisuomen maakunnan kanssa ja arvioinnin toteuttamisesta vastasi Ramboll Management. Arvioinnin alustavat tulokset julkistettiin "Smart Regions"-työpajassa joulukuussa, tilaisuus oli samalla myös uuden maakuntastrategian laatimisen käynnistystilaisuus.

Hanketoiminta ja rakennemuutostoimenpiteet

Maakunnan kehittämisrahoituksen tason dramaattinen lasku vaikutti merkittävästi liiton mahdollisuuksiin rahoittaa erilaisia kehittämishankkeita maakunnassa. Myös kansallisten EU-rahojen (EAKR) määrä laski verrattuna aiempiin vuosiin. Uusia hankkeita käynnistettiin kilpailukyky- ja työllisyysohjelman rahoituksella 10 kpl (tuki n. 0,8 milj. euroa), maakunnan kehittämisrahoituksella 20 kpl (tuki n.0,66 milj. euroa ja osaamiskeskushankkeelle n. 0,7 milj. euroa) sekä Central Baltic Interreg IVA-rahoituksella 16 kpl. Rahoitusta kohdennettiin laaja-alaisesti mm. rakennemuutoshankkeisiin, ympäristöalan kehittämishankkeisiin sekä erilaisiin yritysten toimintaympäristöjen kehittämistä tukeviin hankkeisiin. Myös kansainvälistä yhteistyötä ja maakunnan kansainvälistä asemaa vahvistavat hankkeet saivat rahoitusta maakunnan kehittämisrahan kautta (mm. Pietarin Turku-toimisto, Europe Direct-tiedotus, Centrum Balticumin aseman vahvistaminen). Kuntien työllisyysperusteiset investointiavustukset (EAKR) siirtyivät ELY-keskuksilta liittojen rahoitettavaksi uuden laintulkinnan mukaan ja tähän perustuen liitto teki myönteisen rahoituspäätöksen yhteensä kuudesta hankkeesta (tuki 0,355 milj. euroa).

Rakennemuutostoimenpiteitä jatkettiin sekä meri- ja telakkateollisuuden että Salon seudun osalta. Salon seutukunnan rakennemuutosstatus jatkuu Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti ainakin vuoden 2013 loppuun saakka ja kysyntä Salon seutukunnan tukitoimien rahoitukselle on ollut korkealla tasolla. Uutta rahoitusta Salon seutukunnan rakennemuutostoiimiin ohjattiin liiton kautta vuoden 2012 aikana yhteensä n. 1,1 milj. euroa kolmelle erilliselle hankkeelle. Myös Kemiönsaaren kuntaa kohtasi äkillinen rakennemuutos kesällä 2012, kun Taalintehtaalla sijainnut FNSteelin terästehdas meni konkurssiin ja lähes 150 työntekijää jäi ilman töitä. Valtioneuvosto nimesi kunnan äkillisen rakennemuutoksen alueeksi pikaisella päätöksellä syksyllä 2012 vuoden 2015 loppuun saakka. Myös Auran kunnan Leaf:n tehtaan sulkeminen vuoden 2012 lopussa tulee lisäämään Auranmaan kuntien työttömyysastetta selkeästi vuonna 2013. Molempia viimeainittuja alueita tuettiin maakunnan käytössä olevien rahoituskanavien kautta (MKR ja EAKR).

EU:n uusi ohjelmakausi 2014 - 2020

Uuden ohjelmakauden kansallinen valmistelu pääsi vauhtiin vuoden 2012 aikana. Valtioneuvoston hallinnon ja aluekehittämisen ministeriryhmä linjasi keväällä ohjelmavalmistelun ja hallinnoinnin reunaehdoja ja vahvisti Suomen painopisteet ohjelmatyölle. Varsinais-Suomen liitto osallistui aktiivisesti Etelä- ja Länsi-Suomen alueellisen suunnitelman laatimiseen. Ensimmäinen luonnos alueellisesta suunnitelmasta jätettiin TEM:iin lokakuussa. Liittoon perustettiin myös maakunnan sidosryhmistä koostuva työryhmä, joka osaltaan kommentoi esitettyjä luonnoksia ja toi esille Varsinais-Suomen odotuksia ja toiveita ohjelmasisältöjen suhteen.

Central Baltic -ohjelman jatkovalmistelu käynnistyi virallisesti vasta joulukuussa 2012, kun liitto sai ohjelmassa mukana olevilta jäsenvaltioilta mandaattikirjeen aloittaa ohjelmavalmistelu. Pääpaino sisällön ja hallintorakenteiden valmistelusta on vuodella 2013.

Kansainvälinen yhteistyö

Pohjoismainen saaristoyhteistyö jatkui mukana olevien organisaatioiden rahoituksella aikaisempaa pienemmällä rahoituksella. Resurssien niukkenemisesta huolimatta toiminta aktivoitui. Toiminnan hallinnoinnista vastasi vuonna 2012 Kumlingen kunta, kun hallinnointivastuu siirtyi pois liitolta vuoden 2011 lopussa. Kansainvälisen toiminnan yhtenä painopistealana oli ns. Turku -prosessin eteenpäin vieminen yhdessä Turun kaupungin, Hampurin alueen ja Pietarin kaupungin kanssa. Maakuntahallitus vieraili Pietarissa syyskuussa tutustuen laaja-alaisesti mm. alueen hallintoon ja sopien konkreettisten yhteistyösopimusten laatimisesta vuoden 2013 aikana.

Muu toiminta

Aluekehittämisen asiantuntijat osallistuivat aktiivisesti eri työryhmien ja ohjausryhmän kautta Turun kaupunkiseudulla valmistelussa olevaan INKA (innovatiiviset kaupungit) valmisteluprosessiin.

Saaristo-ohjelman päivitys kaudelle 2012 - 2015 valmistui ja laaja-alaisempaa edunvalvontaa saaristoasioissa hoidettiin aktiivisesti mm. kansallisen saaristoasiain neuvottelukunnan ja muiden yhteistyöelimen kautta.

Koulutusasioihin liittyen MYR:n koulutusjaosto valmisteli Koulutusstrategia 2015+ asiakirjaa. Liiton laakisääteiseen tehtävään keskipitkän ja pitkän aikavälin koulutuksen ennakoinnissa panostettiin ja mm. erillishankkeena käynnistetty ennakoinnin sähköinen alusta tuki tätä toimenpidettä”

Maakuntahallitus hyväksyi uuden luoville toimialoille suunnatun innovaatiokilpailun säännöt ja toteuttamismallin joulukuussa 2011. InnoAura - Luovaa innovoimaa Varsinais-Suomesta -kilpailu toteutettiin ensimmäisen kerran keväällä 2012 ja palkinto (8 000 euroa) luovutettiin Eurooppa-päivän vastaanotolla 9.5.2012. Vuoden 2012 kilpailun voitti turkulainen LPR-arkkitehdit suunnittelemlaan Aicon-katsomotuolilla. Helsingin Musiikkitaloon suunniteltu tuoli yhdistää yksinkertaisen ja minimalistisen designin korkealuokkaiseen toiminnallisuuteen. Kunniaininnan saivat uusikaupunkilainen Taidetalo Pilvilinna ja turkulainen taiderahasto PaintingDB:n Arte Primo.

Yhteenveto

Aluekehittämisen vastualueen tavoitteiden toteutumista arvioidaan luottamushenkilö-, sidosryhmä ja kansalaispalautteen sekä henkilöstön kanssa käytyjen kehittämiskeskustelujen perusteella. Ohjelmatyön vaikuttavuutta ja onnistumista arvioidaan mm. erillisten ulkoisten arviointien kautta (väli- ja loppuarvioinnit).

Aluekehitykseen liittyvän toiminnan laaja-alaisuus on entisestään kasvanut mm. osaamisryhmien yhdistämisen vuoksi. Nopeat toimintaympäristön muutokset (mm. äkilliset rakennemuutokset) ja toisaalta vahva kytkentä esim. keskushallinnossa tehtäviin päätöksiin (rahoituksen tason ennakoimaton lasku) ovat asettaneet haasteita aluekehitystoiminnan ennakoitavuudelle ja vaikuttavuudelle.

Ohjelmahallinnoinnin vaikuttavuutta ja lainmukaisuutta on vuoden 2012 aikana arvioitu kolmen tarkastuksen kautta. Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastus kohdistui maakunnan kehittämisrahoituksen hallinnointiprosesseihin ja Valtiovarainministeriön controller-yksikön tarkastus kansallisen EAKR-rahoituksen järjestelmään sekä Central Baltic-ohjelman teknisen tuen käyttöön. Tarkastuksissa ei todettu huomautettavaa, lukuun ottamatta muutamaa pientä järjestelmäkuvauksiin liittyvää tarkennustarvetta.

Kansallisen ja kansainvälisen ohjelmatyön osalta toiminnalliset ja hallinnolliset tavoitteet (rahoituksen sidonta, maksatusten ripeys jne.) saavutettiin ja yhteistyö eri toimijoiden välillä oli tuloksekasta. Kansainvälinen toiminta oli aktiivista erityisesti Saksan suuntaan, myös Itämeri-strategian toteutumista tukevat toiminnot toteutuivat suunnitellusti. Maakuntaohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteutumisaste toisena ohjelmavuotena oli hyvä, joskin huomiota tulee jatkossa kiinnittää erityisesti niihin toimenpiteisiin, jotka ovat vasta alkuvaiheessa.

4.4 Maankäyttö ja ympäristö

Toiminta-ajatus

Maakunnan suunnittelun tavoitteena on maakunnan tasapainoisen kehityksen ja vetovoiman varmistaminen ja edistäminen tuottamalla alueen erityisarvoille rakentuvaa hyvää asuin- ja toimintaympäristöä. Maakunnallisten tavoitteiden määrittelyssä sovitetaan yhteen kuntatason kehittämistarpeet valtakunnallisten tavoitteiden kanssa.

Maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys. Maakuntakaavoituksella täsmennetään ja toteutetaan maakunnan strategiset tavoitteet kuntakaavoitusta ohjaavaksi alueiden käytön suunnitelmaksi. Maakunnan muuhun suunnitteluun synkronoidulla liikennejärjestelmätyöllä edistetään toiminnallisen aluerakenteen kehitystä.

Hankkeisiin ja eri sektoreiden yhteistyöelimiin aktiivisesti osallistumalla edistetään maakunnan keskeisten tavoitteiden toteutumista, tuotetaan maakunnan suunnittelussa tarvittavaa tietoa ja sitoutetaan alueen toimijoita.

Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet

Edistetään maakuntasuunnitelman toteuttamista liiton aktiivisten tietopohjaan ja osallistavaan ennakointiin tukeutuvien seurantamenetelmien avulla. Työssä on keskeistä maakunnan toimintaympäristön ja sen muutosten tuntemus sekä eri toimijoiden välinen yhteistyö. Maakuntasuunnitelman seuraava tarkistus ohjelmoidaan syksyllä 2012.

Seurataan ja edistetään maakuntakaavojen ja liikennejärjestelmätyön toteuttamista ja tarkistustarpeita mm. annettavien lausuntojen ja viranomaisneuvottelujen avulla.

Jatketaan syventävää maakunnan rakenne- ja keskusverkkoselvitystä ja aloitetaan maakunnallisen liikennejärjestelmätyön päivitys seuraavan maakuntasuunnitelma ja -ohjelmakerroksen pohjaksi.

Valmistellaan yhteistyöhankkeita ja selvityksiä tulevien maakuntasuunnitelma-, maakuntakaava- ja maakuntaohjelmatarjoustensa varten. Vastataan alueellisten laaja-alaisten luonnonvarojen ja ympäristön koskevien suunnitteluprosessien käynnistämistä, niihin liittyvän yhteistyön johtamisesta ja niiden suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa, samalla edistäen vesien- suojelua, ilmastonmuutoksen torjuntaa ja siihen sopeutumista. Vuonna 2012 keskeisimpiä ovat maakunnan luonnonvarakartoitus ja saariston kulttuuriperinnön inventointi.

Saatetaan Salo-Lohja -ratalinjan vaihemaakuntakaava ympäristöministeriön vahvistettavaksi maakuntavaltuuston hyväksymispäätöksen jälkeen. Valmistellaan luonnos sisämaan ja rannikkoalueiden tuulivoimavaihemaakuntakaavaksi. Käynnistetään Turun kaupunkiseudun rakennemallityössä saavutettavien tulosten pohjalta Turun kaupunkiseudun maakuntakaavan ja liikennejärjestelmäsuunnitelman tarkistus mm. tulevien MAL-aiesopimusten tueksi (MAL = maankäyttö, asuminen ja liikenne).

Lounaispaikka-paikkatietoyhteistyötä jatketaan Varsinais-Suomen ja Satakunnan kattavalla yhteistyöalueella. Lounaispaikan asemaa alueellisena toimijana vahvistetaan ja sen alueen toimijoille tarjottavia palveluita kehitetään sekä teknisesti että sisällöllisesti. Keskeisenä tavoitteena on pitkäjänteisen toiminnan vakinaistaminen vuoden 2012 alusta.

Osallistutaan aktiivisesti maakunnan suunnitteluun liittyviin kansallisiin ja kansainvälisiin yhteistyöhankkeisiin maakunnan, naapuriliittojen ja Itämeren alueella. Painopisteinä ovat maakunnan tavoitellun kehityksen visiointi, aluerakenteellinen asema, liikenne ja logistiikka, yhdyskuntarakenteen kestävä kehitys sekä ympäristö- ja vesien- suojelutoiminta. Vuonna 2012 hallinnoidaan ja toteutetaan Varsinais-Suomen paikkatietokeskusyhteistyötä ja Lounais-Suomen ympäristöportaali -hanketta sekä ollaan mukana aktiivisena toimijana Laajakaista kaikille 2015 -hankkeessa sekä C.A.S.H. (Connecting Authorities for Safer Heavy Goods Traffic in the Baltic Sea Region) -hankkeessa ja ELLO (Etelä-Suomen kuljetuskäytävän kilpailukyyn kehittäminen) -hankkeessa.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen

Maakuntasuunnitelma

Maakuntasuunnitelman toteutumista on seurattu ja edistetty yhdessä maakuntaohjelman toteuttamisen seurannan kanssa. Maakuntasuunnitelmaa liiton strategisena työkaluna on kehitelty yhteistyössä aluekehitysyksikön kanssa. Tavoitteena on asioiden hallinnan proaktiivisuus. Keskeisenä tavoitteena on löytää toimintamalleja toimintaympäristön muutosten tunnistamiseen ja niiden tulkintaan Varsinais-Suomen kannalta. Maakuntasuunnitelman tarkistus sisältyy sekä maakuntasuunnitelman että -ohjelman sisältävän maakuntastrategian päivitykseen. Tarkistusyö ohjelmoitiin syksyllä neljälle teemakokonaisuudella ja aloitusseminaari järjestettiin 4.12.2012.

Maakuntakaavoitus

Tuleva taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavatyö on ohjelmoitu ja aika-
taulutettu. Vaihemaakuntakaavan perusselvityksenä hyödynnettävä Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035 hyväksyttiin maakuntahallituksessa huhtikuussa sekä kesän aikana kaikissa rakennemalli-
alueen 14 kunnassa. Työn virallista aloittamista maakuntavaltuuston päätöksellä on jouduttu lykkää-
mään, koska ympäristöministeriöstä ei ole saatu edellisen kokonaismaakuntakaavakierroksen vahvis-
tuspäätöksiä. Maakuntakaavan tarkistusta palvelevaa keskusverkkoselvitystä on työstetty laatimalla
selvityksiä mm. keskusten väestö-, työpaikka- ja kerrosalakehityksestä, keskusten saavutettavuudesta
sekä palveluista. Aineistoja on hyödynnetty myös kuntauudistuskeskustelua varten toteutetuilla liiton
Internet-sivuilla.

Ympäristöministeriö vahvisti SaLora / Salo - Lohja -ratalinjan vaihemaakuntakaavan 4.12.2013 ja mää-
rasi maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n perusteella maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin
se on saanut lainvoiman.

Varsinais-Suomen rannikon ja sisämaa-alueiden tuulivoimavaihemaakuntakaavaluonnoksen valmistelu
jatkuu tiiviinä koko vuoden. Työssä keskityttiin erityisesti kaavan ja tuulivoimarakentamisen vaikutusten
arviointiin. Kaavaluonnos oli nähtävillä 7.5. – 15.6.2012 välisen ajan. Luonnoksesta saatiin 44 lausun-
toa ja 26 mielipidettä. Vastineet palautteeseen käsiteltiin maakuntahallituksessa 24.9.2012. Kaavaeh-
dotus hyväksyttiin maakuntahallituksen joulukuun kokouksessa 17.12.2012. Lisäksi liitto on aktiivisesti
avustanut kuntia tuulivoimakysymyksissä ja osallistunut useisiin alueellisiin ja valtakunnallisiin tuuli-
voimaseminaareihin. Ympäristöministeriö julkaisi syksyllä liitossa kootun valtakunnallisen yhteenvedon
maakuntien liitoissa tehdyistä tuulivoimaselvityksistä.

Liikennejärjestelmätyö

Vuoden aikana ohjelmoitiin ja kilpailutettiin maakunnan liikennestrategian ja Turun seudun rakenne-
mallialueen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys. Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyötä
jatkettiin MAL-aiesopimuksen valmistelun ja toteuttamisen näkökulmasta.

MAL-aiesopimukseen sekä liikennepoliittiseen selontekoon liittyen laadittiin MAL-hankeohjelma, kus-
tannustehokkaat pienet liikennehankkeet. Hankeohjelman rahoitus (10 milj. euroa) jakaantuu puoliksi
valtion ja MAL-aiesopimuskuntien välillä.

Luonnonvarat ja ympäristö

Varsinais-Suomen energia- ja luonnonvaraselvityksen laadinnan ja alueellisen yhteistyön tueksi on
syksyllä 2012 perustettu Varsinais-Suomen luonnonvarafoorumi. Foorumi kokoaa yhteen alueelliset
yritykset, viranomaistahot ja asiantuntijaorganisaatiot. Asiantuntijafoorumin isäntänä ja veturina toimii
Varsinais-Suomen liitto. Luonnonvarafoorumi kerää ja välittää maakunnan alueelta tietoa teemaan liit-
tyivistä ajankohtaisista aiheista ja tutkimuksista sekä kokoaa alan osaajat yhteen. Tavoitteena on kar-
toittaa Varsinais-Suomen luonnonvara-, bioenergia-, jäte- ja sivutuotekierron tarpeet ja mahdollisuudet
toimivan resurssitehokkaana kokonaisuuden kehittämiseksi. Luonnonvarojen ja resurssien tehokkaalla

käytöllä voidaan saavuttaa selkeitä hyötyjä yhteiskuntataloudellisesti, alueen yritystoiminnoille raaka-aineiden ja energiantuotannon kustannusvaikutusten laskun kautta. Lisäksi ympäristövaikutusten vähentymisen myötä saadaan positiivisia vaikutuksia aikaiseksi kuntalaisille esimerkiksi elinympäristön viihtyvyyden ja vesientilan parantumisen kautta.

Varsinais-Suomen liitto on työpanoksellaan ja osaamisellaan mukana useissa yhteistyöelimissä ja hankkeissa, joilla konkreettisesti toteutetaan ja edistetään maakunnan keskeisiä ympäristötavoitteita. Vuonna 2012 tällaisia koko maakunnan kattavia tehtäviä olivat mm. Lounais-Suomen ympäristöohjelmatyö, kansallisessa VELMU-hanke sekä suurpeto-, hylje- ja merimetsoneuvottelukunnat. Saariston kulttuuriperinnön inventointeja on jatkettu Kemiönsaarella ja Paraisilla tuulivoimakaavatyön yhteydessä yhdessä Varsinais-Suomen maakuntamuseon ja kuntien kanssa. Laitilan kaupungin ja Kemiönsaaren kunnan kanssa on haettu uusia yhteistyömuotoja kunta- ja maakuntakaavoituksen tueksi.

Lisäksi liitto on ollut aktiivisesti mukana Pro Saaristomeren ohjausryhmässä, teemakohtaisissa työryhmissä sekä vesienhoitosuunnitelmia ja toimenpideohjelmia valmistelevalle vesienhoidon yhteistyöryhmässä.

Maankäyttöjaosto ja maakuntahallitus

Maankäyttöjaosto kokoontui vuoden aikana yhteensä 9 kertaa. Maakuntakaavojen toteutumista edistettiin ja seurattiin ottamalla kantaa alueidenkäyttöön liittyviin hankkeisiin ja antamalla lausuntoja erilaisista suunnitelmista ja kaavoista. Vuoden 2012 aikana liiton maankäyttöjaosto käsitteli 78 lausuntoa ja maakuntahallituksen annettavaksi valmisteltiin 8 lausuntoa. Lisäksi maankäyttöjaoston listoilla esiteltiin 83 lausuntopyyntöä, joista ei katsottu olevan aihetta antaa lausuntoa.

Yhteenveto

Maakuntakaavoitukselle asetetut tavoitteet saavutettiin selkeästi. Vuoden 2012 aikana panostettiin Varsinais-Suomen tuulivoimavaihe- ja maakuntakaavaehdotuksen ja sen edellyttämien selvitysten laatimiseen. Tulevaa maakuntakaavan tarkistusta palveleva maakunnan keskusverkkotyöhön on vaatinut runsaasti resursointia.

Myös hanketyössä saavutettiin asetetut tavoitteet. Arviointi perustuu siihen, että eri hankesuunnitelmissa vuodelle 2012 asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on toteutettu ja hankkeiden vaikutavuus on todettu hyväksi.

Merkittävä osa osaamisryhmän työstä oli osallistumista eri rooleissa lukuisiin aluekehityksen, liikenteen ja alueiden käytön suunnittelun yhteistyöhankkeisiin ja niiden valmisteluun. Liikennejärjestelmätöiden pohjalta on tehty mm. maakunnan edunvalvontaa ja vaikuttamistyötä. Alueellisessa paikkatietoyhteistyössä Lounaispaikka ja Varsinais-Suomi ovat edelleen saaneet runsaasti myönteistä valtakunnallista julkisuutta. Hankkeilla oli myönteinen merkitys sekä liiton oman suunnittelu- ja kehittämistyön että liiton julkisen profiilin kannalta.

4.5 Edunvalvonta ja kuntayhteistyö

Toiminta-ajatus

Edunvalvonnan ja kuntayhteistyön tavoitteena on valvoa maakunnan etuja kansallisesti ja kansainvälisesti, toimia kuntien puolesta kuntayhteistyötä edistäen, olla maakunnallinen tiedonvälittäjä sekä nyky-aikaisen maakuntahengen ja maakuntakulttuurin vaalija.

Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet

Vahvistetaan edunvalvontaa tehostamalla kansanedustajien yhteisryhmän toimintaa sekä ylläpitämällä säännöllisiä yhteyksiä valtioneuvoston jäseniin ja keskushallinnon edustajiin.

Edunvalvonnassa nostetaan esille alueellistamis- ja liikenneverkkoasiat, yliopisto- ja koulutuskysymykset, saaristomeren suojelu sekä luovan talouden edistäminen. Tuetaan toimenpiteitä Turun kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 pysyvien vaikutusten aikaansaamiseksi.

Määritellään edunvalvonnan kärkihankkeet. Ylläpidetään hankelistaa sekä laaditaan faktamuistiot ajankohtaisista edunvalvontahankkeista. Uuden alue- ja rakennepoliittikkakauden kansallisessa ja kansainvälisessä valmistelussa tuetaan toimenpiteitä Varsinais-Suomen etujen huomioon ottamiseksi.

Ollaan aktiivisia kuntarakenteen uudistamiseen ja palvelujen kehittämiseen liittyvissä asioissa, edistään yhteispalvelua sekä toimenpiteitä maakuntahallinnon vahvistamiseksi.

Lokakuun kunnallisvaaleissa tuodaan esille maakunnalliset teemat korostaen että kunnallisvaalit ovat myös maakuntavaalit.

Lisätään maakunnan ja liiton tunnettuutta aktiivisella viestinnällä ja osallistamalla maakunnalliseen yhteismarkkinointiin sekä aloittamalla säännöllinen yhteydenpito varsinaissuomalaiseen järjestökenttään.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen

Edunvalvonta valtiovallan suuntaan

Varsinais-Suomen kansanedustajien yhteisryhmän toiminta jatkui vakiintuneita muotoja noudattaen. Ryhmän puheenjohtajana jatkoi Ilkka Kanerva. Yhteisryhmässä esillä olivat muun muassa liikenneverkkoasiat, erityisesti valtatie 8, meriteollisuus, biokuvantaminen, Itämeren suojelu. Yhteisryhmä kokoontui vuoden aikana 8 kertaa. Kansanedustajaryhmän organisoituja sidosryhmätapaamisia on järjestetty pääsääntöisesti maanantaisin läpi vuoden.

Edunvalvonnassa tärkeimmät asiakokonaisuudet olivat valtiovallan toimenpiteet Turun telakan ja meriteollisuuden sekä Salon elektroniikkateollisuuden vaikeuksien voittamiseksi. Turun telakalla alkoi saksalaisen TUI-matkailukonsernin tilaaman risteilyaluksen rakentaminen. Varsinais-Suomen edunvalvonnan tavoitteet, maakunnan kärkihankkeet listattiin ja hyväksyttiin keväällä edunvalvontatyön ohjenuoraksi.

Valtatie 8, Turku-Pori yhteysvälin asema maakunnan edunvalvontalistan ykköshankkeena saatiin kiistattomaksi. Liikennepoliittiseen selontekoon kirjattu hankkeen uudelleen arviointi ja hankkeen rahoituspäätöksen puuttuminen ovat viivästyttäneet hankkeen toteutusta. Lisäksi selontekoon on kirjattu ainoastaan 100 milj. euron hanke tavoittelemamme 215 milj. euron hankkeen sijaan.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta vieraili Varsinais-Suomessa marraskuussa.

Opetusministeriö käynnisti selvitystyön Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen sijoituspaikasta. Laadimme laajassa yhteistyössä muistion Turkuun sijoittamisen puolesta selvitysmies Markku Mattilalle. Opetusministeri Gustafsson esitti arviointikeskuksen sijoittamista Helsinkiin vuoden lopulla.

Kuntayhteistyö

Keväällä 2011 hyväksytyssä hallitusohjelmassa otettiin voimakas kanta kuntauudistuksen puolesta. Kuntauudistuksen valmistelu ja edistyminen ovat vaikuttaneet liiton kuntayhteistyöhön vuonna 2012. Kunnallishallinnon rakennetyöryhmän esitys kunta- ja palvelurakenteesta luovutettiin hallinto- ja kuntaministeri Virkkuselle helmikuussa, ja kuntajohto kokoontui maaliskuussa järjestetyllä aluekierroksella kertomaan kantansa uudistuksesta. Tämän lisäksi kuntajohtolle järjestettiin ajankohtaisuus toukuussa yhdessä Suomen Kuntaliiton kanssa, syyskuussa kuntatalousteemana, ja lokakuussa kokoonnuttiin keskustelemaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksesta ja uudistuksen vaikutuksista palveluiden tuottamiseen Varsinais-Suomessa. Kuntatalousryhmä kokoontui kerran.

Kuntayhteistyötä on edistetty kartoittamalla ja kehittämällä liiton tarjoamia kuntapalveluja. Liiton työntekijät jalkautuivat kuntiin ja tekivät kuntavierailuja kahteentoista maakunnan kuntaan ajankohtaisissa asioissa.

Valtion ja kuntien yhteispalvelun järjestämistä on tuettu liiton toimesta. Tammikuussa käynnistyneen julkisen hallinnon asiakaspalvelun kehittämishankkeen (Asiakaspalvelu 2014) edistymistä on seurattu. Lokakuun kunnallisvaaleissa tuotiin esille maakunnallisia teemoja ja korostettiin, että kunnallisvaalit ovat myös maakuntavaalit.

Maakunnan kulttuuriyhteistyö

Kulttuuripääkaupunkivuonna 2011 alkanut Aulagallerian toiminta on vakiintunut. Toimintavuonna galleriassa järjestettiin viisi näyttelyä. Myös kirjamessutoiminta on vakiintunut vuosittaiseksi. Toimintavuonna yhtenä teemana oli lähiruoka. Käynnistettiin liiton oman julkaisun ”täällä Suomen synnyinmuistot” julkaisun päivittäminen.

Maakuntien liittojen, Suomen kuntaliiton ja alueellisten taidetoimikuntien kanssa tehtiin useita aloitteita ja annettiin lausuntoja Taiteen edistämiskeskuksen perustamiseen liittyvään lakiuudistukseen.

Perinteinen Eurooppa-päivän vastaanotto järjestettiin Turun akatemiatalossa. Aurora-mitali luovutettiin rocktähti Michael Monroelle. Osallistuttiin valtakunnallisille Kotiseutupäiville Mikkelissä. Osallistuttiin ”varsinaissuomalainen Vuoden Kylä” -raatiin. Suomen Kotiseutuliiiton valtuuston vaalia edeltävä kokous pidettiin Kaarina-seuran tiloissa.

Maakunnan markkinointi ja viestintä

Maakunnan ja liiton tunnettuutta lisättiin ja maakuntaa markkinoitiin sekä paikallisesti järjestetyissä tilaisuuksissa että kansainvälisissä kokouksissa.

Maakunnan yhteismarkkinointihanke jatkui näkyvillä kampanjoilla maan kärkmediassa, alueellisessa mediassa sekä verkossa. Hankkeen kautta osallistuttiin kansainvälisille Matkamessuille Helsingin messukeskuksessa yhdessä Turku Touringin, saariston ja Naantalın kanssa. Messuilla kävi n. 71 000 ihmistä ja Varsinais-Suomi herätti suurta kiinnostusta. Mainostoimisto Place Marketing Oy toimi yhteismarkkinoinnin projektinjohtotoimistona. Kampanjan tuloksia mitattiin mm. tekemällä seutukunnallinen bränditutkimus (syksy 2012), jossa Turku oli noussut Tampereen ohi maan kiinnostavimpana asuinpaikkakuntana ja toiselle sijalle yritysten sijoittumispaikkana. Maakunnista Varsinais-Suomi sai toiseksi positiivisimman arvion maakuntana Pirkanmaan jälkeen. Turun kulttuuripääkaupunkivuosi on edesauttanut myönteistä brändikehitystä.

Maakuntavaltuuston ja -hallituksen kokouksista lähetettiin tiedotteet sekä suomeksi että ruotsiksi. Neljästi vuodessa julkaistiin tiedotuslehti Viiri. Pidettiin tiiviisti yhteyttä maakunnan mediaan sekä henkilökohtaisilla tapaamisilla, tiedotteilla että lehdistötilaisuuksilla. Tehtiin yhteistyötä maakunnan kuntien viestintävastaavien kanssa.

Kesäkuussa julkistettiin ruotsinkielinen kysymyskirja Varsinais-Suomesta ”Var lurar Ingenjör Pettersson? Frågor från Egentliga Finland”. Kirja toi liitolle uudenlaista näkyvyyttä ja kontakteja ruotsinkielisiin tahoihin.

Perinteinen Eurooppa-päivän vastaanotto toukokuun 9. päivänä järjestettiin Turun Akatemiatalossa, jossa julkistettiin ensimmäinen Innoaura-kilpailun voittaja. Uusi luovien alojen kilpailu Innoaura toi liitolle medianäkyvyyttä ja kiinnostavuutta luovien alojen edustajien keskuudessa.

Yhteenveto

Arviointi perustuu edunvalvontatehtävien onnistumisen seurantaan, sidosryhmien palautteeseen, kontaktien määrään sekä maakunnan ja maakunnan liiton ulkoisen kuvan osalta mediaseurantaan.

Kansanedustajayhteistyö ja muut sidosryhmäkontaktit toteutuivat suunnitellulla tavalla.

Valtiovallan myötätunto ja lupaukset tuesta rakennemuutostoimialoille ja -paikkakunnille toteutuivat osin. Alueellistamisen, liikenneverkon kehittämisen ja korkeakoulujen rahoituksen osalta tavoitteet toteutuivat tyydyttävästi.

Kunta- ja palvelurakennemuutuksesta johtuen kuntayhteistyö on ollut painotetusti esillä. Yhteispalveluun liittyvät toimenpiteet toteutuivat suunnitellulla tavalla.

Valtakunnan tasolla tehtiin yhteistyötä Suomen kuntaliiton, Suomen Kotiseutuliiton, maakuntien liittojen kulttuurivastaavien ja luovien alojen verkoston kanssa. Maakuntatasolla yhteistyötä tehtiin Varsinais-Suomen taidetoimikunnan ja kuntien kulttuurivastaavien kanssa.

Kulttuuritoimen osalta tavoitteet toteutuivat suunnitellusti muuten paitsi taidetoimikuntaudistuksen osalta. Kaikkien maakunnan liitojen vastustuksesta huolimatta taiteen edistäminen ja johtaminen keskitettiin pääkaupunkiseudulle.

Viestintätoiminta on toteutunut suunnitellusti ja maakunnan yhteismarkkinoinnilla on saatu hyvää valtakunnallista näkyvyyttä. Tutkimusten mukaan kampanjat kiinnostavat ja Varsinais-Suomi sekä Turku ovat tällä hetkellä Suomessa asumisen, yrittämisen ja matkailun kärkialue.

4.6. Hanketoiminta

Toiminta-ajatus

Hankkeilla tuetaan maakuntasuunnitelman ja -ohjelman keskeisten tavoitteiden toteutumista maakunnan suunnittelussa, aluekehitystyössä ja edunvalvonnassa. Liitto on hankkeen luonteesta riippuen mukana joko kehittäjänä, rahoittajana tai aktiivisena toimijana. Hanketoiminnan painopisteitä vuonna 2011 ovat: maakunnan teemavuoden toteuttaminen, alueen toimijoiden yhteistyön vahvistaminen, kansainvälisen yhteistyön lisääminen sekä alueen kärkialojen ja vahvuuksien kehittäminen.

Hanketoiminnan vastuualueen tavoitteiden toteutumista arvioidaan projektien hankesuunnitelmissa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen perusteella sekä hankkeiden vaikuttavuuden perusteella.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen

Varsinais-Suomen liitto hallinnoi ja toteutti seuraavia yhteisrahoitushankkeita:

Varsinais-Suomen paikkatietokeskus Lounaispaikka (mh 23.3.2009 § 15 / 26.9.2011 § 137 / 27.2.2012 § 26)

Lounaispaikkayhteistyö vakinaistettiin vuonna 2012 uusilla Varsinais-Suomen liiton, Satakuntaliiton, Turun kaupungin, Turun yliopiston, Yrkeshögskolan Novian sekä Åbo Akademin kanssa allekirjoitetuilla, toistaiseksi jatkuvilla sopimuksilla. Lounais-Suomen aluetietopalvelun (mh 29.8.2011 § 117) ensimmäinen osakokonaisuus, ympäristöohjelman seurantapalvelu Ympäristö NYT, julkaistiin syksyllä 2013. Syksyllä aluetietopalvelua on alettu laajentaa koulutustarpeiden ennakointiin liittyvällä tiedolla sekä uudistamalla Varsinais-Suomen hankeverkko osaksi palvelua. Vuonna 2012 käynnistyi myös 17 maakuntaliiton INSPIRE-yhteistyöhanke (mh 25.6.2012 § 16). Vuoden aikana on lisäksi jatkettu MIP-portaalin (mh 27.6.2011 § 104) kehitystyötä, viimeistely PaikkaOppi (mh 20.12.2010 § 233) ja NAN-NUT-hankkeet (mh 26.4.2010 § 16) sekä oltu mukana valtakunnalliseen SADe-ohjelmaan liittyvässä yhteistyössä.

Laajakaista kaikille 2015 (mh 31.8.2009 196 / 1.3.2010 § 35)

Liitto toteuttaa Laajakaista kaikille 2015 -hankkeessa maakuntien liitoille määrätty tehtävät yhteistyössä kuntien kanssa. Hanke käynnistyi vuonna 2009 ja päättyi 2015. Kunnittaisiin hankkeisiin rahoitus on käytettävissä vuoden 2017 loppuun asti.

Houtskarın pääsaarten pilotti on edelleen kesken. Lähtökohtatilanteessa on tapahtunut muutos, kun Saaristoverkot Oy on myyty yksityishenkilölle. On todennäköistä, että pilotti ei toteudu. Koski Tl:n, Marttilan ja Tarvasjoen kunnat ovat ilmoittaneet vetäytyvänsä Laajakaista kaikille 2015 -hankkeen hankeohjelmasta, koska Härkätien Puhelin Oy toteuttaa valokuituverkon kaupallisesti kysynnän mukaan. Kustavin kuntaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman rahoituksella toteuttavan laajakaistahankeen ensimmäinen vaihe on valmis. Toisen vaiheen toteutus alkaa kevät-kesällä 2013.

Varsinais-Suomen ennakointiverkosto - sähköisen alustan toteutus (mh 27.8.2012 § 130)

Varsinais-Suomen ELY-keskus on 19.6.2012 hyväksynyt ESR -hankkeen "Varsinais-Suomen ennakointiverkosto – sähköisen alustan toteutus". Hankkeen toteuttajana toimii Varsinais-Suomen liitto.

Hankkeen tavoitteena on luoda Lounais-Suomen aluetietopalvelun (Lounaispaikka) yhteyteen e-palvelualusta mahdollistamaan maakunnallisen koulutustarve -ennakoinnin toimijaverkoston (E-verkosto) yhteistoiminta, aktivointi, hajautettu sisällöntuotanto ja ennakointitiedon julkaisu aluetietopalveluportaaliin. Hankkeen teknisen toteutuksen yhteydessä käynnistetään maakunnallisen koulutustarve-ennakoinnin ohjausfoorumin toiminta sekä luodaan kiinteää yhteyshenkilöverkosta. Hanke to-

teutetaan ajalla 1.9.2012 – 31.8.2013 ja toteuttamisesta vastaa Varsinais-Suomen liitto ja pääosan rahoituksesta tulee ELY-keskuksen kautta.

Profiilihanke (mh 22.11.2010 § 211)

Vuonna 2010 käynnistyneellä ja syksyyn 2013 saakka jatkuvalla maakunnan kehittämisrahoituksella rahoitetulla Profiili-hankkeella pyritään luomaan nykyistä luotettavampi arviointitapa Varsinais-Suomessa rahoitettaville hankkeille. Pää tavoitteena on arvioida vuodesta 1995 alkaen Varsinais-Suomessa EU-tuella ja maakunnankehittämisrahalla rahoitettuja hankkeita, uusia rahoitettavien hankkeiden seurantajärjestelmä sekä saada maakunnan hankerahoittajat laatimaan hankearviointoja käyttäen hyväksi uusittua seurantamenetelmää. Hankkeen arviointivaiheen raportti valmistui ja saatujen tulosten avulla kehitetään hankeverkkoa palvelemaan paremmin uuden ohjelmakauden vaikuttavuusarvioinnin tarpeita. Tämän kehittämistyön painopiste on vuodella 2013.

Aktiivisena toimijana liitto oli mukana vuonna 2012 mm. seuraavissa hankkeissa:

Expat

Expat-projekti on ensimmäisenä rahoitusvuotenaan selvittänyt korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien tilannetta Riikan, Tallinnan, Helsingin, Upsalan ja Turun seuduilla. Kyselyiden ja työpajojen perusteella tehdään vuonna 2013 selvitysraportti sekä testataan sähköistä palvelualustaa. Lisäksi on järjestetty expat-tapahtumia.

C.A.S.H. - Connecting Authorities for Safer Heavy Goods Traffic in the Baltic Sea Region

Hankkeessa on kehitetty viranomaisten yhteistyötä rajan ylittävän raskaan tavaraliikenteen valvonnassa. Keskeisiä osia hankkeessa ovat vaarallisten aineiden kuljetusten turvallisuus sekä viranomaistahojen koulutuksen harmonisointi EU-direktiivien mukaisiksi. Hanketta koordinoi Turun yliopisto. Vuoden 2012 kesäkuussa hanke mm. järjesti onnistuneen disseminaatiotilaisuuden Brysselissä, jonka käytännön järjestelyistä vastasivat Varsinais-Suomen liitto ja meidän Brysselin toimistomme. Hanke päättyi syksyllä 2012.

ELLO - Etelä-Suomen kuljetuskäytävän kilpailukyvyyn kehittäminen

Etelä-Suomen kuljetuskäytävän kilpailukyvyyn kehittäminen -hanke on kehittänyt kuljetuskäytävää kansainvälisen markkinoinnin näkökulmasta. Hankkeen osaprojektit ovat tukeneet kansainvälistä markkinointikampanjaa tuottamalla uutta tietoa logistiikka-alan suhdannenäkymistä ja asiakastoimialoista kotimaassa sekä ulkomailla, skenaarioita kuljetuskäytävän tulevaisuudesta sekä konkreettisia kehittämis-toimenpiteitä ekologisemman ja turvallisemman liiketoimintaympäristön luomiseksi. Hanke on edennyt suunnitellusti. Hanke päättyi keväällä 2012.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnan/kuntayhtymän hallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Hallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Kuntalain uudistuksen mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Uudistus koskee ensimmäisen kerran vuoden 2013 tilinpäätöstä.

Kuntayhtymän sopimukset ja säännöt ovat ajan tasalla. Kuntayhtymän perussopimusta on viimeksi päivitetty marraskuussa 2009 (mh 23.11.2009 § 266). Hallintosääntöä ja tarkastussääntöä on muutettu vuonna 2008 (mv 8.12.2008 § 27 ja § 30) vastaamaan liiton nykyisiä toiminnan ohjaustarpeita.

Liiton lakisääteiset tehtävät on suoritettu ao. lakeja ja säännöksiä noudattaen. Sisäisen valvonnan tehostamiseksi maakuntahallitus on vahvistanut seuraavat ohjeistukset: 1) sisäisen valvonnan ja taloudenhoidon ohjeistus (mh 22.1.2007 § 7), 2) arkistotoimen toimintaohje (mh 22.5.2006 § 106) ja 3) yleiset hankintaohjeet (mh 25.6.2007 § 119). Maakuntahallitus (mh 25.1.2010 § 5) päätti kansallisen kynnyksarvon (nykyisin 30 000 euroa) alittavien tavaroiden ja palvelujen (pienhankinnat) hankinnoissa noudatettavista menettelyistä ja päätösvallasta. Maakuntahallitus (mh 24.10.2011 § 161) vahvisti liitossa noudatettavan ”Varhaisen tukemisen ja välittämisen mallin”, jonka tavoitteena on jo varhaisessa vaiheessa ottaa puheeksi henkilöstön jaksamista ja työkykyä koskevia asioita.

Sisäisen tarkastuksen osalta aloitettiin kartoitus- ja analysointityö koskien henkilöstön osaamista suhteessa liiton toimintaan ja osaamisen kehittämistarpeisiin mm. sijaisjärjestelyjen näkökulmasta. Vuonna 2011 päätettiin (mkj 23.11.2011 § 199) ottaa käyttöön henkilötietojärjestelmä, jonka osana on mm. osaamiskartoitus ja siihen perustuva osaamistietojärjestelmä.

Maakuntahallitus on vahvistanut seuraavien kehittämissuunnitelmien hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvaukset: 1) Etelä-Suomen työllisyys- ja kilpailukykytavoitteen EAKR -ohjelma 2007 - 2013 (mh 25.8.2008 § 147), 2) Central Baltic INTERREG IV A -ohjelma 2007 - 2013 (mh 17.11.2008 § 224) ja 3) Central Baltic INTERREG IV A -ohjelman 2007 - 2013 valtion vastinrahoitus (mh 15.12.2008 § 253). Hallinto- ja valvontajärjestelmien kuvaukset perustuvat Euroopan Unionin sekä työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistukseen ja niissä on kuvattu mm. ohjelmien toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja niiden eriyttäminen siten, että estetään vaaralliset työyhdistelmät. Kuvauksia on päivitetty vuonna 2012.

Central Baltic INTERREG IV A ohjelman 2007 - 2013 toteuttamisesta aloitettiin vuonna 2011 kattava riskienhallinnan arviointi (Risk Assessment), jota on päivitetty vuoden 2012 aikana. Arvioinnin kohteina olivat ohjelman: 1) rahoitus, 2) tavoitteet, 3) decommitment (rahoituskehityksen leikkaantuminen), 4) toimijatahot, 5) henkilöstö ja 6) hallinto.

Kansallisen rahoituksen hallinnoinnin ohjeena on sisäasiainministeriön (nykyisin työ- ja elinkeinoministeriö) alueiden ja hallinnon kehittämissuunnitelman 14.1.2004 antama ohje alueellisen kehittämistuen käytöstä. Tällöin rahoituspäätöksentekijä ja maksatuspäätöksentekijä ovat aina eri henkilöitä ja mikäli yhteishenkilö on ollut osana päätöksentekoprosessia, ei hän voi olla maksatuspäätöksentekijä.

Vuoden 2012 aikana tehtiin seuraavat liiton hallinnoiminen ohjelmien järjestelmätarkastukset: Valtiontalouden tarkastusvirasto tarkasti Maakunnan kehittämissuunnitelman käyttöön ja hallinnointiin liittyviin menettelyt. Hallintoviranomainen (TEM) suoritti ohjaus- ja valvontakäynnin Varsinais-Suomen liitossa koskien Etelä-Suomen työllisyys- ja kilpailukykytavoitteen EAKR -ohjelmaa 2007 – 2013. Central Baltic INTERREG IV A ohjelman tarkastusviranomaisen (AA) Roberts Jansons suoritti järjestelmätarkastuksen koskien ko. ohjelman todentamisviranomaisen (CA) toimintaa. Tarkastusraporteissa ei ole ns. kriittisiä havaintoja ja ehdotetut kehittämissuositukset on toteutettu.

Liiton vakuutukset ovat ajan tasalla ja riittävän kattavat. Liiton vakuutusturvaa on päivitetty (mkj 5.10.2007 § 146) laajentamalla erityisvastuuvakuutuksen (hallinnonvastuu) piiriin kuuluvaa henkilöstöä maakuntahallituksen ja johtoryhmän jäsenillä, lisäämällä kannettavien tietokoneiden, älypuhelimien ja kameroiden vakuutusturvaa sekä lisäämällä henkilöstön toiminnanvastuun vakuutusturvaa.

Liiton omaisuus- ja henkilöriskit on kartoitettu vakuutusten näkökulmasta ja työsuojelun näkökulmasta vuonna 2008 ja suositetut toimenpiteet on tehty. Läntinen Pitkätie 35 toimitilassa on tehty työsuojelutarkastusten ja -kartoitusten edellyttämät toimenpiteet kosteusvaurioiden korjaamiseksi ja ilman laadun parantamiseksi. Uusia, normaalista poikkeavia hengitystieoireita ei ole ilmennyt vuoden 2012 aikana

Liiton sopimuksien voimassaoloa ja sopimusehtoja seurataan. Sopimustenhallintaa tehostettiin ottamalla käyttöön KuntaToimisto -ohjelmiston asiakirjahallinto-osio.

Turun maakunta-arkisto suoritti arkistolain (831/1994) 10 §:n mukaisen arkistotoimen tarkastuksen Varsinais-Suomen liitossa 10.12.2008. Tarkastuslausunnossa todettiin, että "liiton arkistointia on pääpiirteissään hoidettu arkistolain ja sen nojalla annettujen määräysten edellyttämällä tavalla" ja että "päätearkiston hoito on ollut huolellista ja asianmukaista". Tarkastuksen keskeiset havainnot ja toimenpide-esitykset sekä tarkastuksen perusteella tehtävät toimenpiteet on raportoitu maakuntahallitukselle (mh 29.1.2009 § 9). Toimenpiteiden toteuttaminen jatkui vuoden 2012 aikana sähköiseen asiakirjahallintoon siirryttäessä.

Maakuntahallitus (mh 29.6.2009 § 141) merkitsi tiedoksi linjauksen koskien yhteisöjäviyssäännösten soveltamista maakuntahallituksen päätöksenteossa sekä (mh 23.11.2009 § 268) linjauksen koskien yhteisöjäviyssäännöksen soveltamista maakuntakaavaan jätettyjen muistutusten käsittelyssä. Maakuntahallitus (mh 23.11.2009 § 269) täsmensi ohjeistustaan matkoista päättämisestä Varsinais-Suomen liitossa.

Lisäksi liitossa on erilliset tiedotteet ja ohjeistukset koskien seuraavia aihepiirejä: 1) tietoaaineistojen käsittely ja tietosuojat, 2) kirjaaminen ja arkistointi, 3) hankinnat ja asiakirjahallinto, 4) päihdehaittojen ehkäisy, 5) työpaikkakiusaamisen ehkäisy ja 6) henkilöstöopas uusille työntekijöille. Maakuntahallitus (mh 27.2.2012 § 22) täsmensi viraston henkilöstön työmatkoihin liittyvää menettelyohjeistusta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen raportoitiin maakuntahallitukselle neljännesvuosittain ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen puolivuositteittain. Taloushallinnon henkilöstössä tapahtuivat seuraavat muutokset: 1) taluspäällikkö Paula Kiiski lähti eläkkeelle 1.8.2012 alkaen 2) EU-taloussihteeriksi Elena Pekonen valittiin taluspäälliköksi 1.9.2012 alkaen ja uudeksi EU-taloussihteeriksi valittiin Suvu Tanhuanpää 18.10.2012 alkaen.

6. TALOUSARVION ERI OSIEN TOTEUTUMINEN

6.1 Käyttötalouden toteutuminen

TOIMINTAKERTOMUS 2012					
	TP 2012	TA 2012	TP 12/TA 12	TP 12/TA 12	TA 2013
			%	euroa	
KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen ja sisäinen)					
KUNTARAHOITTEINEN TOIMINTA					
__Tuotot	3 773 571	3 777 017	-0,09	-3 446	3 864 311
__Kulut	-3 713 747	-3 897 017	-4,70	183 270	-3 951 311
Netto	59 824	-120 000	-149,85	179 823	-87 000
OHJELMA- JA HANKETOIMINTA					
__Tuotot	2 290 228	2 606 756	-12,14	-316 528	2 262 900
__Kulut	-2 290 228	-2 606 756	-12,14	316 528	-2 262 900
Netto	0	0			0

Sisäiset siirrot liiton viraston "Muut yhteistoiminnat" tilikohdista hanketoiminnan "Tuet ja avustukset" tili-kohtiin ovat 111 981,01 euroa, joka määräraha koostuu liiton osallistumisesta toteuttamiensa hankkeiden omarahoitukseen. '.

6.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMAOSA (ulkoinen)					
	TP 2012	TA 2012	TP12/TA12	TP12/TA12	TA 2013
Toimintatulot	5 951 817	6 383 773	-6,77	-431 956	6 127 211
__Kuntien maksuosuudet	3 693 995	3 693 995	0,00	0	3 786 311
__Tuet, avustukset, korvaukset	2 187 482	2 500 955	-12,53	-313 473	2 262 900
__Muut tuotot	70 340	188 823	-62,75	-118 483	78 000
Toimintamenot	-5 891 994	-6 503 773	-9,41	611 779	-6 214 211
__Henkilöstömenot	-3 501 996	-3 729 712	-6,11	227 716	-3 741 301
__Palvelujen ostot	-738 405	-873 600	-15,48	135 195	-867 310
__Muut toimintamenot	-1 651 593	-1 900 461	-13,10	248 868	-1 605 600
TOIMINTAKATE	59 824	-120 000	-149,85	179 824	-87 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
__Korkotuotot	5 803	12 000	-51,65	-6 197	10 000
__Muut rahoitustulot	108				
__Korkomenot					
__Muut rahoitusmenot					
VUOSIKATE	65 734	-108 000	-160,86	173 734	-77 000
__Siirrot rahastoon					
__Poistot	-11 561	-12 000	-3,65	439	-13 000
__Satunnaiset tuotot					
__Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	54 173	-120 000	-145,14	174 173	-90 000

Tuloslaskelman tunnusluvut	2012	2 011	2 010	2 009
Toimintatuotot/Toimintakulut %	101,02	98,98	99,12	100,02
Jäsenkuntien maksuosuudet /asukas	7,88	7,62	7,50	7,34
Vuosikate/Poistot %	568,65	-302,57	-341,74	179,02
Vuosikate euroa/asukas	0,14	-0,08	-0,09	0,04
Asukasmäärä	468 890	467 196	465 092	462 873

Henkilöstön tunnusluvut	2012	2011	2 010	2 009
Henkilöstökulut/henkilötyövuosi	55 587,24	54 861,51	56 094,57	54 110,73
Henkilötyövuosimäärä (hvt)	63	66	62	61

6.3 Investointiosan toteutuminen

INVESTOINTIOSA					
	TP 2012	TA 2012	TP12/TA12	TP12/TA12	TA 2013
__Tuotot					
__Kulut	-14 536	-18 000	-19,24	3 464	-26 000
Netto	-14 536	-18 000	-19,24	3 464	-26 000

6.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSOSA					
euroa	TP 2012	TA 2012	TP 12/TA 12	TP 12/TA 12	TA 2013
			%	euroa	
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA					
TULORAHOITUS					
_Vuosikate	65 734	-108 000	-160,86	173 734	-77 000
Tulorah.korjauserät					
INVESTOINNIT					
_Käyttöom.investoinnit	-14 536	-18 000	-19,24	3 464	-26 000
Käyttöom. myyntitulot					
NETTOKASSAVIRTA	51 198	-126 000	-140,63	177 198	-103 000
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
_Toimeksantojen varat					
_Vaihto-omiasuuden muutos					
_Saamisten muutos	296 401				
_Velkojen muutos	110 379				
RAHOITUSTOIM. NETTO	406 780				
KASSAVAR. MUUTOS					
	457 978				

6.5 Taseet 2011 ja 2012

TASE	1.1. - 31.12.2012	1.1. - 31.12.2011
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	18 204	15 230
Hyödykkeet	17 976	15 002
Sijoitukset	228	228
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	8 872 676	14 070 755
Valtion ja EU:n toimeksiannot	8 863 671	14 061 814
Muut toimeksiannot	9 005	8 941
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 914 899	1 753 322
Vaihto-omaisuus		
Saamiset	753 569	1 049 970
Rahoituspaperit	435	435
Rahat ja pankkisaamiset	1 160 894	702 916
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 805 779	15 839 306
	1.1. - 31.12.2012	1.1. -31.12.2011
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	779 367	725 195
Peruspääoma	345 784	345 784
Edellisten tilik. ylijäämä	379 411	428 662
Tilikauden yli/alijäämä	54 173	-49 251
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	8 872 676	14 070 755
Valtion ja EU:n toimeksiannot	8 863 671	14 061 814
Muut toimeksiannot	9 005	8 941
VIERAS PÄÄOMA	1 153 736	1 043 357
Pitkäaikainen		
Lyhytaikainen	1 153 736	1 043 357
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 805 779	15 839 306

Taseen tunnusluvut	2012	2 011	2 010	2 009
Current ratio (maksuvalmius; hyvä yli 2)	1,66	1,68	1,71	1,86
Vieras pääoma % :a omasta pääomasta	148,03	143,87	136,88	113,76
Oman araisuusaste (hyvä yli 40 %)	57,47	58,16	59,37	63,74
Rahoitusvarallisuus €/asukas	1,62	1,52	1,62	1,74
Suht. velkaantuminen (hyvä alle 40 %)	19,38	18,67	18,69	17,04
Asukasmäärä	468 890	467 196	465 183	462 873
Oman araisuusaste =	100*(oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)			
Rahoitusvarallisuus =	(saamiset + rahoitusvaropaperit + rahat ja pankkisaamiset) - (vieras pääoma - saadut ennakot) / asukasmäärä			
Suhteellinen velkaantuneisuus =	100* (vieras pääoma - saadut ennakot)/käyttötulot			

